

GUD ÄR NÄRMARE ÄN DU TROR

Predikotema våren 2007

Korskyrkan Borås den 20 maj 2007, av Micael Nilsson

Söndagens tema: När Gud verkar frånvarande

En Gud som söker dig

På kyrkans fasad hänger en hälsning som möter såväl den som är på väg till som den som bara passerar förbi vår kyrka: "Gud är närmare än du tror."

Detta påstående är också titeln på en bok, skriven av pastor John Ortberg. En bok som vill lära oss att förstå något mer om hur Gud söker oss.

Bok inleds med en bild. Det är inte vilken bild som helst utan ett av världshistoriens mest imponerande konstverk: Michelangelos takmålning i det Sixtinska kapellet. En scen föreställer skapelsen. Gud sträcker sig intensivt efter Adam. Han vrider på kroppen och spänner sina muskler för att komma så nära Adam som möjligt. Gud har fäst blicken på Adam. Det är en bild av Guds längtan, en bild av en Gud som sträcker sig till det yttersta för att nå oss. Men Gud lämnar också ett mellanrum. Gud tränger sig inte på. Det finns ett utrymme för Adam att välja själv.

Bilden av Adam utstrålar inte alls samma beslutsamhet. Adam ligger tillbakalutad och verkar nästan ointresserad. Han behöver bara lyfta ett finger för att skapa kontakt, men verkar inte ha bestämt sig än.

Konstverket heter "Adams skapelse" men borde, menar vissa forskare, heta "Adams gåva". Adam har redan fått liv från Gud. Nu erbjuds han ett liv MED Gud.

Det mest centrala av alla Bibelns löften är några ord som återkommer i många bibeltexter: - *Jag ska vara med dig!*

Det är Bibelns allra största löfte, för vad vore alla Guds gåvor värda om Gud aldrig också erbjudit oss sin gemenskap?

Påståendet att "Gud är närmare än du tror" är väl förankrat i många bibeltexter och dessutom tydligt betonat i Jesu liv. När det nyfödda barnet gråter i Betlehemsnatten kunde det sägas att Gud kommit närmare än vad någon trodde var möjligt, och när Jesus ber från korset, "Fader förlåt dem" handlar det om en Gud som sträcker sig till det yttersta för att nå oss.

Guds frånvaro

"Gud är närmare än du tror." I gudstjänst efter gudstjänst har jag betonat den första delen av det påståendet, men idag vill jag betona den andra delen, d.v.s. orden "...än du tror." Löftet om Guds närvaro i ditt liv är nämligen en sak. Din förmåga att tro det är ytterligare en sak.

Låt mig förklara vad jag menar genom två citat från en och samme man, nämligen kung David. David som skriver, i Ps 23:4: "Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig..."

Det är inte så svårt att förstå varför detta är älskade ord. De är fulla av hopp och tröst. T.o.m. i de tuffaste erfarenheter och i de svåraste tider finns Gud vid vår sida.

Men lyssna också till vad samme man skriver i Ps 10:1: "Varför, Herre, står du långt borta och håller dig dold i tider av nöd?" En man, två citat, två helt olika erfarenheter. Ps 23: - Jag sökte dig i min nöd och du var där. Ps 10: - Jag sökte dig i min nöd, men fann dig inte.

En kvinna berättar för oss: - För inte så länge sedan verkade det som om Gud hade packat sin resväska, flyttat sin väg och lämnat mig utan att uppge sin nya adress. Jag kunde inte längre uppleva hans närvaro fast jag sökte honom. Jag kände mig övergiven, förvirrad och ensam. Hennes erfarenhet kom efter en tid då hon verkligen upplevt Guds närvaro och välsignelse på en rad olika områden. Men så slog livet till, hon blev sjuk, hennes företag höll på att gå i konkurs, hon föll ner i en djup depression. Hon bad till Gud, men säger: - Tystnaden var öronbedövande. I sex månader upplevde hon Guds tystnad. Denna nya och svåra erfarenhet tog henne in i en prövning hon förr inte behövt möta, men kom också att lära henne sådant hon förr aldrig lärt sig.

Förmodligen kommer varje kristen människa ibland att få genomgå liknande tider. David, som ju sjöng så vackert om Guds trofasthet mitt i den mörkaste dal, fick möta tider då han inte alls kunde se eller förstå Guds närvaro. På 1500 talet skrev Johannes av Korset om "själens dunkla natt". Andra har talat om andlig vinter, torcka eller ökenperioder. Varför upplever vi ibland sådana tider?

Jag tror att det finns tre svar på den frågan:

1. Ibland upplever vi Guds tystnad för att vi själva valt bort Gud. En ateist upplever ju på ett sätt alltid Guds frånvaro, som ett slags resultat av att han eller hon valt bort Guds närvaro. Gud lämnar ett utrymme. Gud kränker inte din fria vilja.

2. Ibland upplever vi Guds tystnad för att vi inte förstår hur Gud talar. Bibeln berättar om profeten Samuel. Gud talade till honom, men han förstod inte att det var Gud som talade, innan han fick hjälp att förstå att de upplevelser han hade var Guds röst.

3. Och ibland upplever vi Guds tystnad för att Gud väljer att vara tyst. "Länge har jag tigit, varit tyst", säger Gud i Jes 42:14. Vilka orsaker kan det finnas till att Gud ibland väljer att vara tyst?

Låt oss gå tillbaka till kvinnan som berättade om hur hon upplevde Guds tystnad i sex månader. Hon berättar om fyra saker hon lärde sig av Guds tystnad:

1. Guds tystnad är inte detsamma som Guds frånvaro

Många av oss bygger upp vår gudsrelation omkring ord snarare än på vila, eller kärlek. Vi ber när vi har någonting att säga. Och vi ber tills dess vi har sagt vårt.

Ibland har jag försökt träna mig i att vara tyst tillsammans med Gud, men jag är inte särskilt bra på det. Om jag inte pratar på känner jag mig snart som en dålig bedjare som borde gå och göra någonting viktigare. Tystnaden avslöjar alltså egentligen någonting obehagligt om vem jag är. Den kastar ljuset över en inre rastlöshet och trasighet som jag gärna döljer med mina ord.

Kanske bygger vi alla våra andra relationer på samma sätt, med och kanske på ord. Om jag frågar dig om du har vänner som du verkligen kan tala med så kanske inte att de är så många. Men om jag frågar dig om du har vänner som du kan vara tyst tillsammans med så är de förmodligen ännu färre. Att vara tyst tillsammans med någon är svårt. Tystnaden kryper in på kroppen och innanför skinnet. Tystnaden blir obekväm och kanske pinsam. Med våra ord uppnår vi då snart bekvämlighetsavstånd igen. Men Gud söker våra hjärtan. Gud söker vår kärlek. Och därför är Gud tyst ibland, Sef 3:17: "Herren, din Gud, bor i dig, en hjälte som kan frälsa. Han gläder sig över dig med lust, han tiger stilla i sin kärlek..."

Genom sin tystnad visar Gud ibland på en djupare nivå i vår relation till honom. En nivå där ord inte alltid är nödvändiga. Gemenskapen bortom orden. "... han tiger stilla i sin kärlek..." En hjärtats gemenskap.

2. Guds tystnad prövar vår tro

I veckan besiktade jag bilen. Du har kanske varit där. Man sitter i kaffehörnet och försöker se oberörd ut, men när bilen hissas upp i taket sjunker modet ner i avgrunden. Och dyrt blir det ibland att ordna till allt som förfallit sedan sist. Fast egentligen är det ju bra alltihop. En nödvändig prövning. Fast man inte måste älska den gör den ju resan säkrare, trots allt.

Ibland prövas vår tro. Det är minst lika nödvändigt. Gud vet nämligen att resan ibland blir svår. Framför ligger en del tuffa upplevelser och tunga missräkningar. En oprövad tro skulle kunna haverera. Guds tystnad prövar vår tro.

När jag inte längre förstår Guds handlande eller Guds vilja får jag lära mig att ändå lägga mitt liv i Guds händer i förtröstan på att han är den av oss två som vet bäst.

När Gud är tyst prövas vår lydighet. Då prövas det om det som Gud redan sagt oss betyder någonting, eller om vi bara följer Gud av nyttoaspekter och egoistiska skäl. En bibelvers hämtad ur profeten Mikas bok är tänkvärd, Mik 6:8: "Människa, du har fått veta vad det goda är, det enda Herren begär av dig: att du gör det rätta, lever i kärlek och troget håller dig till din Gud."

Den välkände andlige ledaren Fénelon sa till sina elever att i svåra tider kan det "vara svårare att be, Guds närvaro kan vara mindre tydlig och skänka mindre tröst, yttre plikter kan vara tyngre och svårare att bära, men den trofasthet som följer med dem är större, och det är nog för Gud." D.v.s. när du prövas går inte allt lika lätt och du lyckas inte alltid så bra som du vill, men din trofasthet, din vilja att följa Gud trots svårigheter, är nog för Gud.

3. Guds tystnad betyder inte att Gud inte handlar

Det sker mer i tystnaden än du tror. När bonden sått behöver han inte gå ut nästa dag för att så igen. Och inte gräver han heller upp kornen för att se om det hänt någonting sedan sist. Om han sått rätt behövs nu bara regn och sol och lite tid. Under jorden, i tystnaden, sker sådant inget öga ser. Något växer och gör sig berett att spränga sig genom ytan.

Lyssna: Om du, med ett ärligt hjärta, lagt ditt liv i Guds händer och bett att hans vilja ska ske, kommer Gud inte att gå förbi dig. Det kan gå långa tider utan att du ser att någonting händer, men det betyder inte att Gud är överksam. Just nu kanske något växer i ditt inre som snart ska komma upp till ytan. Om du inte stänger ditt hjärta utan förblir öppen i ditt sinne så verkar Gud i ditt liv, också när du inte förstår det, eller ser det.

4. Guds tystnad lär oss att vara uppriktiga

Den som är törstig uppskattar ett glas vatten mer än den som inte är törstig. Ibland behöver vi lära oss att törsta efter Gud för att finna glädjen i Gud. Ibland tar vi kanske Guds närvaro så för givet att vi glömmer bort den. Eller åtminstone glömmer att vara glada över den. Därför är Guds tystnad ibland en inbjudan till oss att börja söka Gud på ett mer uppriktigt sätt.

Vi hänger på oss så mycket som vi tror att Gud tycker om. Attityder, vackra ord, eller annat som vi tycker verkar fromt. Till slut står vi inför Gud, nedtyngda av allt vi hängt på oss. Men prövningen avklarar oss.

En kvinna berättar om hur hennes äktenskap genomgår en kris. Hon ber till Gud om hjälp, men inget händer. Hon tänker att om hon bara är trogen, Gud och make, ska Gud ordna allt.

En dag berättar mannen att han levt i otrohet och begär skilsmässa. Kvinnan kastar då sin Bibel åt sidan och ropar ut sin vrede: - Jag är färdig med dig Gud. Försvinn ut ur mitt liv. Men till sin stora förvåning upptäcker hon att hennes ärlighet inte alls skrämt bort Gud utan tvärtom tagit henne närmre Gud. Gud skickar människor in i hennes liv som kan trösta och vägleda. Hon upptäcker vad bön kan vara på ett helt nytt sätt, och sakta blir hon starkare än hon någonsin varit förr.

Det påminner mig om en bibelvers som vi hela tiden tycks återkomma till under detta tema, 2 Kor 3:18: "...alla vi som utan slöja för ansiktet skådar Herrens härlighet förvandlas till en och samma avbild; vi förhärligas av denna härlighet som kommer från Herren, Anden."

Det finns någonting avslöjande i Guds tystnad. Någonting kärvt, men viktigt. För den som låter sig avslöjas av Gud utan att fly från Gud kommer att förvandlas.

Avslutning och inbjudan

Nu ska jag avsluta, men också inbjuda. Inbjuda till fortsatt bön eftersom en predikan värd namnet ju inte har någon annan egentlig avslutning än den du själv väljer att ge den genom ditt eget ställningstagande.

När jag förbereder en predikan försöker jag lyfta den från frågan VAD till frågan VARFÖR, alltså inte bara ställa mig frågan VAD jag ska säga utan också VARFÖR. VARFÖR ska man predika om Guds tystnad? Av några skäl:

För det första för att vi kanske alla upplever tider då det är svårt att höra Guds röst och att förstå hans närvaro. Författaren Philip Yancey skriver: "Alla relationer innehåller både närhet och avstånd, och i en gudsrelation, hur innerlig den än är, kommer pendeln att svänga från den ena sidan till den andra."

Någon har sagt att ett kännetecken på verklig gudsrelation är att Gud då och då också får bli obekvämt med oss. Om Gud alltid tycker som jag, aldrig konfronterar något i mitt liv eller får tillrättavisa mig måste man nog fråga om det verkligen är Gud jag tror på eller kanske bara på mig själv. En levande gudsrelation växer fram genom erfarenheter där jag upptäcker att Gud är trofast.

Även om livet inte alltid är så enkelt.

För det andra behöver vi lära oss att lita på Gud och att vila i hans närhet också när vi inte förstår honom.

Vi behöver förstå vad Guds tystnad betyder. Ibland upplever vi Guds tystnad för att vi vänt oss från honom. Andra gånger väljer Gud att vara tyst för att lära oss något.

Det finns tider i mitt liv då jag upplevt Guds närvaro på ett tydligt sätt och där jag vet att Gud har talat till mig. Det finns också tystare tider där jag inte förstått Guds vilja. Efteråt vet jag inte vilka av dessa tider jag värdesätter mest. De goda tiderna som lärt mig något om Guds makt eller de svåra tiderna som lärt mig något om Guds trofasthet. Jag antar att jag har behövt dem båda.

Sist av allt vill jag säga: för några av oss har detta inte bara varit ett predikoämne, vilket som helst. Det har kanske varit en beskrivning av din egen situation just nu. Du kanske tror på Guds närvaro, men har svårt att uppleva den. Du kanske just nu vandrar genom en mörk dal. Får jag då ge dig ett citat. Det står inramat i mitt kök, för det är just nu ett av mina favoritcitat: "Tvivla aldrig i mörkret på det som Gud har sagt dig i ljuset." (Edman)

D.v.s. när du möter sådant du inte förstår ska du påminna dig om sådant du har förstått. När du inte hör Guds röst ska du påminna dig om vad Gud redan sagt. "Tvivla aldrig i mörkret på det som Gud har sagt dig i ljuset."

Framför allt får vi hjälp av att gå till Guds skrivna ord. Tider då vi har svårt att höra får vi lära oss att läsa. Detta har psalmförfattaren lärt sig när han skriver i Ps 119:50: ”Det tröstar mig i mitt elände att ditt löfte skänker liv.”

”Tvivla aldrig i mörkret på det som Gud har sagt dig i ljuset.”

”Gud är närmare än du tror”. D.v.s. Gud är nära, även när du inte tror det. Gud är inte långt borta från någon av oss, säger Bibeln. Gud är här och nu, och om du vill kan du tilltala honom. Du kanske inte vet hur du ska finna Gud. Det gör ingenting. Gud har funnit dig. Därför kan du öppna ett samtal med honom. Men låt det bli ett ärligt samtal. Öppna ditt samtal med Gud med en beredskap att ta konsekvensen av det samtalet. Du behöver inte förstå allt. Det enda Gud begär är att du ska ta ställning till det du förstår när du förstår det. Och om du vill kan du t.o.m. i en enkel bönestund som den här be den viktigaste bön du någonsin kommer att be, nämligen den bön där du själv säger ditt hjärtas jag till Gud närhet i ditt liv.